

vse tiste polajšave pri rekrutbi (rekrutirengi) tudi za prihodnje leto 1862, ki so bile za letošnjo leto dovoljene; namreč da edini sin je vojaščine že oprosteno, ako je oče 60 let star (po postavi od leta 1858 je mogel oče biti 70 let star); tudi tak starejši sin se ne sme vzeti v soldate, čigar brat ali bratje še niso 18 let stari (po uni postavi so ga že vzeli, da so bili brat ali bratje le že 15 let stari); oprosteni so vojaščine posestniki zemljiš tudi takrat, če je njih kmetija razdeljiva, to je, da posestnik sme od te kmetije brez gospóskinega dovoljenja kakošen kos prodati, vendar ne sme tako posestvo tako veliko biti, da bi še več kot štirikrat toliko neslo ali dohodkov dajalo kakor je treba za prerediti 5 svojih ljudi. (Če namreč taka kmetija toliko nese, misli vlada, da se tak vojaščini podveržen posestnik lahko odkupi); — lozanje se sme od asencije ločiti (popred se je ravno pred asencijo lozalo); — kdor ne meri več kakor 56 pavcov, ni za vojaka in dotična kantonska komisija ga more že izpustiti, da mu ni treba k asenciji iti; ta komisija more tudi brez asencije oprostiti take fante, ki imajo kako napako (bolezen) na sebi, da jo lahko že vsak spozná, če tudi ni zdravnik.

Česko. Iz Prage. Mestni odbor je sklenil v seji 30. dne p. m. po živem pomenkovanju, kterege so se udeleževali v česki besedi tudi Palacky, Rieger, Zeleny, Brauner, Wencig, Rezac itd., naj se na mestne stroške napravi viša dekliška šola v narodnem jeziku, kakošne dosedaj mesto še ni imelo.

— Tudi pri nas se je v enem hlevu gilemniškega okraja goveja kuga prikazala; vseh 6 govedov so morali pobiti, da bi se tako, ako je mogoče, mahoma zaterla bolezen.

Hervaško. Iz Zagreba. „Pozor“ na čelu enega svojih poslednjih listov pod naslovom „Duvalizem ili federacija“ izgovarja mnogo pomenljive misli in o kterih je le želeli, da bi nadvladale v Peštu, Zagrebu in Beču. Ako bi obveljal duvalizem, ki ga zahtevajo Magjari — piše „Pozor“ — bi onda imeli mi domá vlado, v Pešti vlado, ker bi ž njimi v zvezi bili, pa imeli bi tudi v Beču vlado, ker si vlade brez osebe kraljeve misliti ne moremo. To bi po tem takem trializem bil. Je li mogoče, da ktera država na tako kompliciranem ustroju obstane? Pa če bi se to tudi izvelo, kaj bojo rekli Čehi in Poljaci? Bi li pravedno bilo, da mi to uživamo, oni pa, ki imajo tudi svoje historične prava, svojo lepo in veliko preteklost, bi te blagosti (ako je blagost) ne uživali? Mi tega kakor Slovani dopustiti ne moremo. Ako so Smolka, Rieger in drugi Oggersko branili, so storili to posebno zato, ker tudi za svojo domovino želijo enako pravo, ne pa zato, da oggerski kroni bi se dalo mnogo ali vse, njih domovini pa nič! Ako hočemo odkritoserčno in pošteno govoriti, moramo priznati, da nas iz zadrege samo načelo federacije more rešiti. Zato iz serca želimo, da vlada to načelo spozná, ker na tem temelju mora nehati vsaki daljni razpor.

— „Glasonoša“ piše, da deželni zbor se ima začeti 4. dne t. m. in da potem gré ban na Dunaj. Ravno ta list naznanja iz gotovega vira, da je iz Dunaja prišla zapoved, da vse finančne gospóske se imajo posluževati hervaškega jezika kot službenega jezika v vseh svojih opravilih. — V Požegi bo začel izhajati narodni list pod naslovom „Slavonac“.

— Iz Reke. Dvema tukajšnjima advokatoma je bila služba vzeta zato, ker ne znata hervaški.

Oggersko. Tavernik žl. Majláth se je svoji visoki službi odpovedal; al ni se še bralo, da je cesar sprejel odpoved. Večina velikih županov je že odgovorila na vprašanje vladno: ali bojo pomagali pri naberi novincov (rekrutov). Vsi so odgovorili, da ne, ker je to ustavi deželni nasproti. Kraljev ukaz prepoveduje županijske zборе po

celem Oggerskem in žuga s vojaško silo jih zabraniti, ako bi hotli kje kakošen zbor napraviti.

— V „Ost u. West“ se je te dni bralo pismo nekega veljavnega Rumuna pod naslovom: „Kdo Rumune draži zoper Magjare?“ V tem pismu opominja pisatelj Magjare, naj spoznajo svojo krivico, in ako hočejo, da jim bojo vsi drugi narodi pod oggersko krono prijazni, naj jih priznavajo za svoje ravnopravne brate. Med drugim pravi pisatelj Magjarom, kar bi utegnilo veljati tudi še kakemu drugemu narodu, to-le: „400 let je preteklo, brati Magjari, kar se bojujemo za vašo slavo, za vaš dobiček, in kakošno plačilo smo prejeli za vse to? Tisto, ki se dá lovskega psu. Ko je v hosti zajca izpodil in ga podil celi dan, reveža na večer spet priklenjejo in po tolikem gladu in trudu prejme drugi ali tretji dan par suhih kosti.“

Benetke 1. nov. Včeraj zvečer je bila presvitla cesarica v gledišču krasno razsvitljenem; pri dohodu in odhodu je bila z veliko slavo pozdravljena.

Laško. Unidan je bil Ratazzi pri cesarju v Parizu, pa ga je vprašal, kaj bi, ako prevzame ministerstvo, mogel državnemu zboru zastran Rima reči. Cesar mu je odgovoril, da ne more svoje armade iz Rima vzeti, in je dostavil: „Delajte kakor da bi Rima ne bilo.“ Na to mu Ratazzi zaverne, da bi mogli potem na Benetke misliti. Napoleon mu odgovori: „Po miru v Villafranki je Italija imela dosti časa, napraviti si močno armado; Viktor Emanuel se ne sme zanašati na francozko pomoč; zmiraj pa bom pripravljen, pravdo vašo poravnati.“ Tako se pripoveduje. — Košut, zastopnik Ogrov, in Mieroslavski, zastopnik Poljakov, sta se nek zlo sperla zastran vzajemnega postopanja oggerskih in poljskih homatijah.

Rusko. V mnogih časnikih se bere, da tudi na Rusovskem po več krajih zlo vrè. — V Varšavi je še vse pri starem. Cerkve so zaperte; noben zvon se ne sliši; zaporedoma se zaperajo sumljive osebe; vse je oterpnjeno; kaj se bo izkuhalo, sam Bog vé.

Turško. Turški vojski se v Hercegovini huda godí. Po telegramih v „Ost u. West“ so ustajniki 26. dne p. m. glavno armado Omer-pašovo pri Pivi napadli in jo tako pobili, da je 700 mertvih, 1250 pa ranjenih na mestu obležalo; ostala množica turška je bežala popustivši veliko orožja in streliva.

Iz odbora národne čitavnice ljubljanske.

V poslednji seji je bilo sklenjeno med drugim to-le: Naj se namreč očitno naznani, da

1. plačilo družbenikov se začinja s 1. novembrom t. l., ker v malo dneh bojo sobe tako pripravljene, da se bo čitavnica mogla odpreti,

2. vpise v čitavnico sprejema vprihodnje gosp. dnarničar J. Več v svoji štacuni za vodó poleg spitalskega mosta v prejšni kresijski hiši in pa g. F. X. Souvanova štacuna na velikem tergu.

To se dajè na znanje vsem gospodom, ki so se že vdružili v čitavnico ali kateri se še le želijo vdružiti.

Odbor čitavnice v Ljubljani 30. oktobra 1861.

Odsék gospodarski pa naznanja še to, da bo čitavnica najela služabnika, kteremu misli na mesec plačati 25 fl. Kdor se more skazati poštenega človeka in v branji in pisanji zvedenega, naj se do 8. dne t. m. oglasi v gospod F. X. Souvanovi štacuni.

Kursi na Dunaji 5. novembra.

5% metaliki 66 fl. 70 kr. Azijo srebra 37 fl. 25 kr.
Narodno posojilo 80 fl. 25 kr. Cekini 6 fl. 55 kr.